

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Marin Cojocari,
reprezentat de avocatul Nicolae Leșan,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Marin Cojocari împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate
pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-360/24
NR. PIGD 2-23109154-01-2r-28082024)*

Instanța de apel eronat a calculat termenul de procedură destinat înlăturării
neajunsurilor din cererea de apel. Instanța de apel nu a verificat faptul
depunerii cererii de apel motivate și prezentării dovezii de plată a taxei de stat

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. A. Brăgaru
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, N. Mămăliga, A. Malfi

30 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 iulie 2023, Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Asterra Grup” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-4).

2. Prin hotărârea din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată. S-au încasat de la Marin Cojocari în beneficiul CA „Asterra Grup” cheltuielile pentru asistență juridică, în mărime de 1 500 de lei (f. d. 54, 58-64).

3. La 19 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 57).

4. Prin încheierea din 16 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat lui Marin Cojocari un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 112 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău (f. d. 69-71).

5. Prin încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 77-81).

6. La 06 august 2024, prin intermediul poștei electronice, Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, a declarat recurs împotriva

încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa punerii pe rol a apelului (f. d. 87-87 verso).

7. În motivarea recursului, a indicat că la data de 14 mai 2024, a fost depusă cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, precum și prezentată dovada de achitare a taxei de stat, în sumă de 112 lei.

8. Totodată, a menționat că ultima zi în care apelantul a fost în drept să depună cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat a fost anume ziua de 14 mai 2024, dat fiind faptul că ziua de 13 mai 2024, zi de luni, a fost zi de odihnă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

11. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

12. Art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„(1) Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.”

13. Art. 84 din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor

arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.”

14. Art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.”

15. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

16. Art. 368 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

17. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

18. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

19. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă: „Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(2) Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.”

22. Art. 111 alin. (1) lit. e) din Codul muncii:

„(1) În Republica Moldova zile de sărbătoare nelucrătoare sunt:

e) ziua de luni la o săptămână după Paște (Paștele Blajinilor).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 9 și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată, în mod electronic, reprezentantului Marin Cojocari, avocatului Nicolae Leșan, la 01 august 2024, potrivit extrasului din poșta electronică (f. d. 82), iar cererea de recurs a fost depusă la 06 august 2024 (f. d. 86).

24. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare, din considerentele ce succed.

25. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe, emis de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 11 decembrie 2023 (f. d. 54).

26. La 19 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 57).

27. Prin încheierea din 16 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat lui Marin Cojocari un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 112 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău (f. d. 69-71).

28. Ulterior, prin încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Marin Cojocari, reprezentat de

avocatul Nicolae Leșan, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 77-81).

29. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că ultima zi de înlăturare a neajunsurilor din cererea de apel a fost ziua de 13 mai 2024, iar apelantul Marin Cojocari a depus apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat la 14 mai 2024, adică cu depășirea termenului stabilit, circumstanță ce impune restituirea apelului, în ordinea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

30. Verificând legalitatea și temeinicia încheierilor menționate în raport cu criticile formulate în recurs și actele cauzei, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția oferită de instanța de apel este una prematură.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea din 16 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan și s-a acordat lui apelantului un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 112 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, a fost notificată reprezentantului apelantului, avocatului Nicolae Leșan, în mod electronic, la 03 mai 2024, potrivit extrasului din poșta electronică (f. d. 72).

32. Prin urmare, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de 10 zile acordat pentru remedierea omisiunilor a început să curgă din ziua imediat următoare zilei de recepționare a copieii încheierii, adică începând cu data de 04 mai 2024 și urma să expire la data de 13 mai 2024 (zi de luni).

33. Dat fiind faptul că 13 mai 2024 a fost zi de sărbătoare nelucrătoare (Paștele Blajinilor), în ordinea prevederilor art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 21 din prezenta decizie, ultima zi de prezentare a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat se consideră ziua de *14 mai 2024* (zi de marți), ca următoarea zi lucrătoare.

34. În condițiile redată, Completul de judecată nu poate reține linia de argumentare a instanței de apel, precum că ultima zi de înlăturare a neajunsurilor din cererea de apel, în speța dedusă judecării, a fost ziua de 13 mai 2024.

35. Într-o altă ordine de idei, Completul de judecată atestă și caracterul contradictoriu al încheierii din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în condițiile în care, potrivit părții motivate a încheierii, la 14 mai 2024, prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău, apelantul Marin Cojocari a depus cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

36. Pe de altă parte însă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, din actele și lucrările dosarului, nu rezultă că o astfel de cerere ar fi fost prezentată de către Marin Cojocari și înregistrată de către Curtea de Apel Chișinău, lipsind orice înscris în acest sens.

37. Elucidarea acestui aspect se impune în mod imperios și prin faptul că argumentul privind depunerea de către Marin Cojocari a unei cereri de apel motivate și prezentării dovezii de achitare a taxei de stat la data de 14 mai 2024, este invocat și în prezentul recurs supus examinării, instanța de recurs fiind în imposibilitate de a se expune în privința veridicității unei asemenea informații.

38. În lumina circumstanțelor reflectate, având în vedere că cererea de apel depusă de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost restituită din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor expuse prin încheierea din 16 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speța dedusă judecării, se impune necesitatea verificării suplimentare a faptului dacă apelantul a reușit să se conformeze în termen și în volum integral exigențelor stabilite prin încheierea din 16 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

39. Prin urmare, întru acordarea posibilității părților de a-și valorifica pe deplin drepturile procesuale și întru asigurarea unui proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, de a casa încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza în instanța de apel, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

40. Or, dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o

extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

41. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de Marin Cojocari, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan.

Casează integral încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marin Cojocari împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni